

Tisztelt Pék László!

A Tesztelés 9 magyar nyelv és irodalmi feladatlapjaival kapcsolatban bátorkodunk írni Önnek, ugyanis az alapiskolákat látogató kilencedik évfolyamos tanulók tudásszintjének ilyen jellegű felmérése idén sem zajlott zökkenőmentesen.

Amióta kitalálták ezt a teljesen felesleges módszert a tanulók tudásszintjének (nem teljeskörű és irreális) felmérésére, azóta talán még nem került ki a készítőik kezei közül ennyire dilettáns munka. A magyar nyelv és irodalmi feladatlapok botrányosak, igazságtalanok, helytelenek, nehezen értelmezhetőek, kétértelműek, sőt félrevezetőek voltak. Ezt több mint 150 magyar szakos pedagógus gondolja így. Magyar szakos pedagógusok, akik országszerte nap mint nap bővítjük tanulóink tudását, és hintjük el bennük az anyanyelv és a magyar irodalom ismeretének magvait.

Eljött viszont az ideje annak, hogy végre megmozduljon a szlovákiai magyar pedagógustársadalom érintett szeglete. Itt nem csupán a teszteléssel kapcsolatos aggályait megfogalmazó 86 magyar tanítási nyelvű alapiskola több mint 150 iskolavezetőjére vagy magyar szakos pedagógusára gondolunk, hanem azokra a középiskolákban, gimnáziumokban tevékenykedő tanárookra, szakemberekre is, akik szintén kiállnak a közös ügyért.

A Tesztelés 9-hez hasonlóan az idej írásbeli érettségi vizsga feladatlapja is hagyott némi kívánnivalót maga után. Ez is tartalmazott ugyanis olyan kérdéseket, melyek hibásan voltak megfogalmazva, éppen ezért félrevezették a tanulókat. Míg az alapiskolákban oktató pedagógusok arra panaszkodnak, hogy az idej tesztelés magyar nyelvi része gimnáziumi szintű volt, addig az írásbeli érettségiben több helyen is olyan kérdéseket tettek fel a végzős gimnazistáknak, melyekre játszi könnyedséggel tud válaszolni egy alsó tagozatos alapiskolás is. Nyelvtanból és verstanból az alapiskolás tesztelése nehezebb volt, mint a középiskolás érettségije. A belső érettségi írásbeli vizsgák fogalmazástémái alapiskolás szintűek voltak. Hiányoztak az irodalmi témák, de az értékelés kritériumai is véleményesek voltak. Az érettségiző diákok is hangot adtak véleményüknek, mely szerint a feladatokat nem egyértelműen foglalmazták meg, valamint az egész feladatsor nem a valós tárgyi tudásukat mérte fel.

A középiskolákban oktató pedagógusok mellett egyetemen dolgozó szakemberek is hangot adtak véleményüknek. A magyar nyelv és irodalmi tesztelés hibajegyzékét Csehy Zoltán, a pozsonyi Comenius Egyetem docense segítségével állítottuk össze. Lássuk tehát, hogy konkrétan melyek a problémás részek a magyar nyelv és irodalmi tesztelés A tesztformáját segítségül hívva:

5. feladat:

Már alapjában véve az felháborító, hogy a Radnóti-versből származó két sor önkényesen van tördelve a feladatban, s nem úgy tüntetik fel azt, ahogy a versben meg van adva. Az idézőjelek használata – a negyedik feladathoz hasonlóan – itt sem felel meg a helyesírási szabályoknak. Az idézett szöveg valójában egy teljes, és egy-egy szótaggal megcsonkított hexameter. A tanulóknak azt a benyomást keltheti, hogy esetleg disztichonról, párversről van szó. A kérdés a tagolatlan és csonka versidézlet miatt feleslegesen nehéz akadályokat gördít a tanulóknak elé, ráadásul a válaszok között nem szerepel olyan lehetőség, mely maradéktalanul igaz lenne az adott versrészlet verselésére: a prózai tördelésű szövegrészlet nem hexameter, mert nem csupán egy teljes hexametert tartalmaz, hanem egy másikat is, egy verslábbal megcsonkítva.

11. feladat:

A kérdésfeltevés nem szerencsés, ugyanis a leírás és a jellemzés szövegoétikai értelemben nem tekinthető műfajnak. A helyes válasz ráadásul éppen a B válaszban jelzett leírás, mely az ábrázolás egy jellegzetes módja, eszköze, ahogy a jellemzés is, de nem műfaj, hiszen bármely műnemben és sok műfajban (regény, tájleíró költemény, novella, eposz stb.) egyaránt alkalmazható. Az elbeszélés és az értekezés viszont műfajok.

14. feladat:

Jókai itt pontosan azt a színvarázst mutatja be, melyet a hajnalfény kelt benne: valójában mindegyik

színhatás a hajnalhoz kötődik. A kelő hajnalfény visszavert sugarának színe tehát egyértelműen nem derül ki a szövegrészletből, ezért a szövegértés tesztelése rossz.

16. feladat:

A kiinduló szöveg abból az Antigonéból tartalmaz részletet, amely nem tananyag az alapiskolákban. Ha már mindenképpen drámára szerettek volna rákérdezni, vajon miért nem lehetett példának okáért a tanulók által is jól ismert Bánk bánból?

17. feladat:

A 17. kérdés szerint a szövegben három testvéréről van szó. A kettő is helyes lehetne, mert Antigoné két testvérét említik, és a tanuló nem lehet biztos benne, hogy Antigonét is bele kell-e számolnia. A valóságban, a teljes dráma ismeretében négy testvéréről van szó. Ez megint megkeverheti a túl tájékozott tanulót. Ez az adaptáció egy teljes csőd. Önmagában, a dráma ismerete nélkül esetenként teljesen érthetetlen. Ha a szövegválasztást nem is hibáztatjuk feltétlenül, az idézett résznek akkor is logikusnak, koherensnek, önmagából érthetőnek kellene lennie. Ez pedig nem az.

21. feladat:

A B és a C válasz teljesen egyforma. Ezek közül ugyan egyik sem volt helyes, de mindenképpen összezavarta ez a tény a tanulókat. Fontos továbbá, hogy a szövegből nem derül ki, hogy a súlylökést golyóval vagy diszkossal végzik-e, tehát ez a kérdés innentől kezdve sportismeretet tesz kötelezővé, ez viszont a magyar tesztnek nem tartozik a hatáskörébe.

22. feladat:

A teszt összeállítója a diagram szót a 2. kiinduló szövegben és a 7. feladatban is hibásan, a helyesírási szabályokat be nem tartva írja. Ez kétségtelenül megtévesztő lehet.

25. feladat:

Ezt a feladatot csak zárójelben jegyeznénk meg: Nem igazán értjük, hogy a feladatlapok összeállítói miért mindig a kivételekre kíváncsiak. Teljesen egyet tudunk érteni Fibi Sándorral, a dunaszerdahelyi Szabó Gyula Alapiskola pedagógusának gondolataival: „Nem arra kíváncsiak a tesztelésben, hogy mit tud a tanuló, hanem arra, hogy mit nem.“

Helyénvaló az, hogy évről évre hibáktól nyüzsgő feladatlapok kerülnek a végzősök kezébe? Helyénvaló az, hogy a feladatlapok összeállítói akarva vagy akaratlanul félrevezetik a tanulókat? Kinek van haszna abból, hogy a magyar alapiskolák tanulói magyar nyelv és irodalomból rendre gyengébb eredményeket érnek el? A kezdő, még tapasztalatlan pedagógusok milyen következtetést vonhatnak le a tesztelés körüli visszasságokból? Látva a tanulók elkeseredettségét, a becsületes és teljes körű felkészítés feleslegességét, hogyan tud a pedagógus a jövőjébe tekinteni?

Az évről évre előforduló problémák egyértelműen jelzik a mostani helyzet tarthatatlanságát, és azt a tényt, hogy az iskolaügy állami háttérintézményeiben megszüntetett specifikus nemzetiségi osztályok és főosztályok hiánya vezetett a jelenlegi helyzethez.

A fentiekben említett 86 magyar tanítási nyelvű tanintézmény több mint 150 iskolavezetője és magyar szakos pedagógusa nevében a következő változtatásokat tartjuk elengedhetetlenül fontosnak:

- Hozzák nyilvánosságra a tesztlapok összeállítóinak neveit, hadd vállalják nyíltan a felelősséget!
- Biztosítsák a feladatlapok szakmai ellenőrzését akár egy ilyen alkalomra összeálló alkalmi testület révén, akár például egy egyetemi szakembergárda segítségével.
- A lektorok is névvel vállalják a felelősséget!
- Hozzák összhangba a kérdéseket a tananyaggal és a tanmenettel!
- Ügyeljenek a megfogalmazásra és a szöveg helyesírási színvonalára!

Nagy tisztelettel kérjük tehát Önt is, hogy saját hatáskörében, saját lehetőségeivel összhangban próbáljon meg tenni a helyzet javítása és az áldatlan helyzet megszüntetése érdekében.

Tisztelettel és üdvözlettel:

Kaszmán Zoltán, a zselízi Alapiskola magyartanára
Haris Richárd, a kéméndi Petőfi Sándor Alapiskola magyartanára
Sivák Péter, a csatai Baross Gábor Alapiskola magyartanára
Molnár Erika, a naszvadi Alapiskola magyartanára
Mészáros Marián, a sókszelőcei Osztényi Leander Alapiskola magyartanára
Török Adrián, a csatai Baross Gábor Alapiskola magyartanára
Vystrčil Emma, a csatai Baross Gábor Alapiskola magyartanára
Tóth Otília, a zselízi alapiskola magyartanára
Csonka Ákos, az ipolyszakállosi alapiskola magyartanára
Sajka Zsuzsanna, a zselízi alapiskola magyartanára
Hamar Mónika, a vágsellyei Pázmány Péter Alapiskola magyartanára
Szetyinszky Veronika, a vágsellyei Pázmány Péter Alapiskola magyartanára
Polák Csilla, az ekecsi Arany János Alapiskola magyartanára
Botló Judit, a nagyszarvai Alapiskola magyartanára
Chudý Erzsébet, az ipolyvarbói Mikszáth Kálmán Alapiskola magyartanára
Rózsa Szilvia, a lévai Juhász Gyula Alapiskola magyartanára
Szabó Lantódy Andrea, a gútai Corvin Mátyás Alapiskola magyartanára
Balogh Mónika, a bolyi Alapiskola magyartanára
Fodor Anikó, a nyékvárkonyi Móra Ferenc Alapiskola magyartanára
Bacskor Katalin, a dunamocsi alapiskola magyartanára
Hóka Rozália, a kúrti Alapiskola magyartanára
Szigeti Mária, a kéméndi Petőfi Sándor Alapiskola magyartanára
Vecserka Judit, a kéméndi Petőfi Sándor Alapiskola magyartanára
Jakubík Terézia, a párkányi Ady Endre Alapiskola magyartanára
Ugrik Angelika, a párkányi Ady Endre Alapiskola magyartanára
Németh Anita, a párkányi Ady Endre Alapiskola magyartanára
Mikó Erzsébet, a lévai Juhász Gyula Alapiskola magyartanára
Nogely Mónika, a felsőszeli Széchenyi István Alapiskola magyartanára
Kántor Klaudia, a sárói Alapiskola magyartanára
Tóth Gábor, a nagysallói Alapiskola magyartanára
Mézes Zsuzsanna, a farnadi Alapiskola magyartanára
Matyi Edit, a vajáni Református Egyházi Alapiskola magyartanára
Kaszonny Éva, a vajáni Református Egyházi Alapiskola magyartanára
Zatyko Szilvia, a csábi Alapiskola magyartanára
Kajtár Katalin, az izsai Döme Károly Alapiskola magyartanára
Pogány Nóra, a tornai Alapiskola magyartanára
Volkovics Gabriella, az ipolynyéki Balassi Bálint Alapiskola magyartanára
Pasz Már Erzsébet, a vágsellyei Pázmány Péter Alapiskola magyartanára
Dohányos Katalin, a vágsellyei Pázmány Péter Alapiskola magyartanára
Matus Mónika, a Szenczi Molnár Albert Alapiskola igazgatója, magyartanára
Illés Krisztina, a szímői Jedlik Ányos Alapiskola magyartanára
György Henrietta, a ragyolci Alapiskola magyartanára
Gyuricza Szitai Xénia, a rozsnyói Fábry Zoltán Alapiskola és Szakközépiskola magyartanára
Prékop Mária, a rozsnyói Fábry Zoltán Alapiskola és Szakközépiskola igazgatója
Brunczvik Judit, a felsőpatonyi Alapiskola magyartanára
Simon Anikó, a dunaszerdahelyi Kodály Zoltán Alapiskola magyartanára
Balázs Éva, a lukanényei Alapiskola magyartanára

Tamás Ákos, a rozsnyói Fábry Zoltán Alapiskola és Szakközépiskola magyartanára
Labancz Tamara, a bakai Alapiskola magyartanára
Marosi Andrea, a komáromi Eötvös Utcai Magyar Tannyelvű Alapiskola magyartanára
Vermes Anikó, a gútai II. Rákóczi Ferenc Alapiskola magyartanára
Máté Andrea, a gútai II. Rákóczi Ferenc Alapiskola magyartanára
László Szilvia, a gútai II. Rákóczi Ferenc Alapiskola magyartanára
Rakya Gabriella, a szenci Szenczi Molnár Albert Alapiskola magyartanára
Takács Róbert, a szenci Szenczi Molnár Albert Alapiskola magyartanára
Egri Margit, a diósförgepatonyi Móricz Zsigmond Alapiskola magyartanára
Mészáros Zsuzsanna, a diósförgepatonyi Móricz Zsigmond Alapiskola magyartanára
Marta Nagyová, magyar szakos tanár, Diósförgepatony
Anett Tataiová, magyar szakos tanár, Diósförgepatony
Orisko Éva, a diósförgepatonyi Móricz Zsigmond Alapiskola magyartanára
Simon Bianka, a diósförgepatonyi Móricz Zsigmond Alapiskola magyartanára
Varga Denisa, a pozsonyeperjesi Alapiskola magyartanára
Mucska Zsuzsanna, a pozsonyeperjesi Alapiskola magyartanára
Szabó Viola, a pozsonyeperjesi Alapiskola magyartanára
Németh Nóra, a hetényi Tarczy Lajos Alapiskola magyartanára
Bella Denisza, a dernői Alapiskola magyartanára
Bajcsi Szilvia, a lakszakállasi Alapiskola magyartanára
Hornyák Ildikó, a nagykaposi Erdélyi János Alapiskola magyartanára
Urbán Emőke, a nagykaposi Erdélyi János Alapiskola magyartanára
Fábry Péter, az ipolyszakállosi alapiskola magyartanára
Liszka Éva, az éresekújvári Czuczor Gergely Alapiskola pedagógusa
Soós Éva, az ipolyszalkai alapiskola magyartanára
Vicencz Gábor, az ipolysági Pongrácz Lajos Alapiskola magyartanára
Nagy Csilla, a zselízi Alapiskola magyartanára
Bukor Erzsébet, az ipolysági Fegyverneki Ferenc Közös Igazgatású Katolikus Iskola magyartanára
Németh Ágota, az ipolybalogi Ipolyi Arnold Alapiskola magyartanára
Vincze Lendvay Gabriella, az ipolybalogi Ipolyi Arnold Alapiskola magyartanára
Tóth Lucia, a rozsnyói Fábry Zoltán Alapiskola és Szakközépiskola magyartanára
Sztasko Monika, a rozsnyói Fábry Zoltán Alapiskola és Szakközépiskola magyartanára
Juhos Ramona, a deáki Alapiskola magyartanára
Madarász Anikó, a vágai Alapiskola magyartanára
Soóky Marián, a nagymegyeri Bartók Béla Alapiskola magyartanára
Kocsis Júlia, az udvardi Majthényi Adolf Alapiskola magyartanára
Vanya Lívia, az udvardi Majthényi Adolf Alapiskola magyartanára
Nagy Borbála, az illésházai Illésházy István Alapiskola magyartanára
Kováč Irén, a kassai Márai Sándor Alapiskola magyartanára
Urbán György, a nagyölvedi Alapiskola magyartanára
Jakab Katalin, a perbeti Alapiskola magyartanára
Mag Valéria, a pozsonyi Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium magyartanára
Író Erzsébet, a pozsonyi Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium magyartanára
Rubi Diana, a nagyszelmenci Dobó István Alapiskola magyartanára
Bagin Tünde, az ógyallai Feszty Árpád Alapiskola és Óvoda magyartanára
Angyal László, a rimaszombati Tompa Mihály Alapiskola magyartanára
Bodolló Zsolt, a geszteti Alapiskola magyartanára
Tóth Monika, a vásárúti József Attila Alapiskola magyartanára
Szaszák Éva, a buzitai Alapiskola magyartanára
Kapusnik Csaba, a Palásthy Pál Magyar Tannyelvű Egyházi Alapiskola magyartanára
Gál Attila, a nagyfödémesi Borsos Mihály Alapiskola magyartanára
Oros Éva, a féli Alapiskola magyartanára

Macsicza Emőke, a féli Alapiskola magyartanára
Balogh Ildikó, a féli Alapiskola magyartanára
Venchich Roman, a féli Alapiskola magyartanára
Kacsinecz Krisztián, a féli Alapiskola magyartanára
Nagy Gabriella, a féli Alapiskola magyartanára
Sztankó Tímea, a palásti Palásthy Pál Magyar Tannyelvű Egyházi Alapiskola magyartanára
Madarász Steklovits Zuzsa, a rimaszécsi Alapiskola magyartanára
Ferenc Izolda, a füleki Ifjúság utcai Alapiskola magyartanára
Mag Krisztina, a füleki Ifjúság utcai Alapiskola magyartanára
Illés Gertrúd, a füleki Ifjúság utcai Alapiskola magyartanára
Dányi László, a füleki Ifjúság utcai Alapiskola magyartanára
Vankó Attila, a füleki Ifjúság utcai Alapiskola magyartanára
Puntigán Tünde, a füleki Ifjúság utcai Alapiskola magyartanára
Török Angelika, a dunaszerdahelyi Vámbéry Ármin Alapiskola magyartanára
Nagy Adorján, a dunaszerdahelyi Szabó Gyula Alapiskola magyartanára
Dobos Mária, a nagytárkányi Alapiskola magyartanára
Németh Erika, a galántai Kodály Zoltán Alapiskola magyartanára
Zsalkovics Mária, a galántai Kodály Zoltán Alapiskola magyartanára
Dolník Tibor, a bátorkeszi Kováts József Alapiskola magyartanára
László Melinda, az Alistáli Református Egyházi Alapiskola magyartanára
Agócs Lívia, a nagydaróci Alapiskola magyartanára
Dusza László, a pelsőci Alapiskola magyartanára
Aranyossy Ildikó, a dunaszerdahelyi Szent János Egyházi Alapiskola magyartanára
Bartal Ilona, a szőgyéni Csongrády Lajos Alapiskola magyartanára
Leho Mónika, a királyhelmecei Alapiskola magyartanára
Leczo Kornélia, a királyhelmecei Alapiskola magyartanára
Bajusz Alicia, a királyhelmecei Alapiskola magyartanára
Pandí Zsuzsanna, a királyhelmecei Alapiskola magyartanára
Dobos András, a királyhelmecei Alapiskola magyartanára
Vasko Ilona, a királyhelmecei Alapiskola magyartanára
Nagy Katalin, a királyhelmecei Alapiskola magyartanára
Balog Adél, a királyhelmecei Alapiskola magyartanára
Foglár Gábor, az almagyi Alapiskola magyartanára
Pintér Éva, a köbölküti Stampay János Alapiskola magyartanára
Varga Zsuzsanna, a peredi Alapiskola magyartanára
Csernyánszky Gizella, a csallóközarányosi Alapiskola magyartanára
Agócs Eszter, az almagyi Alapiskola magyartanára
Tóth Sándor, a rozsnói Református Alapiskola magyartanára
Nyéky Anna, a rozsnói Református Alapiskola magyartanára
Ambrus Irén, a rozsnói Református Alapiskola alsó tagozatos tanára
Kovács Attila, a rozsnói Református Alapiskola igazgatója
Uličný Ibolya, a rozsnói Református Alapiskola igazgatóhelyettese
Fodor Orsolya, a jókai Gregorovits Lipót Alapiskola magyartanára
Lacza Aranka, a szentpéterei Kossányi József Alapiskola magyartanára
Csúsz Péter, a losonci Kármán József Alapiskola és Óvoda igazgatója és magyartanára
Fűkő Gyöngyi, a losonci Kármán József Alapiskola és Óvoda magyartanára
Marcinkó Zoltán, a losonci Kármán József Alapiskola és Óvoda magyartanára
Ódor Anikó, az ekeli Hetényi János Alapiskola magyartanára
Elek Erika, a kassai Márai Sándor Alapiskola és Gimnázium magyartanára
Srejner Melinda, a diószegi Petőfi Sándor Alapiskola és Óvoda magyartanára
Gubík Mária, a zselízi Comenius Gimnázium magyartanára